

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-110-7-82>

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
СТУДЕНТАМ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
У ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Мельник О. Д.

*кандидат філологічних наук
доцент кафедри іноземних мов
Вінницький національний технічний університет
м. Вінниця, Україна*

Знання рідної та іноземної мов – це пізнання культури народів, що духовно збагачує кожного, дає можливість краще пізнати своєрідність кожної нації.

Перед викладачем англійської мови як іноземної життя ставить нові вимоги, завдання, проблеми. Серед них є такі, здійснення яких безпосередньо залежить від нього самого: проблема якості уроків, проведення яких неможливе без урізноманітнення їхніх форм і методів. Досвід педагогічної праці доводить, що впровадження в навчально-виховний процес нетрадиційних підходів до проведення уроків пов'язане, насамперед, з визначенням структури і змісту навчально-пізнавальної діяльності студента.

Для того щоб студенти могли висловлюватись англійською мовою на уроці, їх необхідно зацікавити в цьому і створити можливості для ефективного спілкування між собою та з викладачем.

Одним із сучасних методів являється використання комп'ютерних технологій при вивченні іноземної мови, який відкриває перед студентами доступ до нових джерел інформації, підвищує їх мотивацію до отримання інформації іноземною мовою, підвищує ефективність самостійної роботи, дає нові можливості для творчості. Методичні переваги навчання іноземній мові за допомогою мультимедійних засобів свідчать, що цей метод має більший ступінь інтерактивного навчання, дає можливість обирати темп та рівень завдань, покращує швидкість засвоєння граматичних конструкцій та накопичення словникового запасу. Також до безумовно технічних переваг цього методу можна віднести можливість використання інтерактивних відео-та аудіо роликів при навчанні усному мовленню. [2]

З власної практики викладання англійської мови студентам нефілологічних спеціальностей у технічному закладі освіти спостерігаємо ряд проблем, що виникли давно і продовжують існувати у сучасному викладанні:

- низька мотивація до вивчення мови;
- проблема висловлення власної думки на аудиторію;
- невміння працювати самостійно;
- боязнь говорити неправильно.

Колектив кафедри іноземних мов ВНТУ іде в ногу з часом і тому застосовують нові методики та практики викладання. Адже інтерактивне навчання у вищій школі має формувати і розвивати уміння обговорення, аналізу і взаємоперевірки. Вміло застосовуємо ряд методів:

Перший метод навчання англійської мови як іноземної – це **метод обговорення** (діалог, бесіда). Студенти мають змогу задавати та відповідати на запитання на професійні, країнознавчі, суспільні, побутові теми, цікавитися граматичними правилами англійської мови. Постійно має бути обговорення будь-якого поняття, проблеми, теми тощо. Таким чином відбудеться найкраще засвоєння навчального матеріалу. Більшість студентів не будуть розбиратися у помилках. А коментування та пояснення як викладача, так і самих студентів зможе одразу ж виявити слабкі та сильні сторони у їхніх знаннях.

Загальноєвропейські рекомендації з освіти відзначають, що пріоритетною освітньою метою є підготовка студентів до життя в демократичному суспільстві шляхом запровадження методів викладання навчальних дисциплін, які стимулюють незалежність думки, судження, спонукають до відповідальної компетентної діяльності. У зв'язку з цим нам видається цілком доцільним запровадження у вивченні дисципліни англійської мови як іноземної освітньої проектної технології.

Отже, **другий метод – метод проектування**. За його допомогою можна виконувати безліч завдань та ефективніше досягати успіху у вивченні англійської мови. Зі студентами ВНТУ ми працювали над такими проектами:

- відео-екскурсія по місту (створення сценарію, запис екскурсії на відео, самостійне озвучення відеофільму);
- інтерв'ю та анкетування на різні теми, що оформляються у вигляді таблиць або презентацій у PowerPoint;
- проектні роботи, що стосуються безпосередньо професійної сфери діяльності студентів;
- проект «Як покращити процес навчання» з практичними порадами та ідеями щодо роботи над англійської мови. Результати такого проекту

оформлювали у вигляді тез, які були опубліковані на щорічній конференції ВНТУ.

Таким чином, за самою ідеєю освітньої проектної технології роль викладача полягає у сприянні розвитку критичного й творчого мислення студентів.

Третій метод – метод аудіювання. У методиці викладання англійської мови аудіювання вважали пасивним видом мовленнєвої діяльності. Лише завдяки дослідженню американських вчених Дж. Ашера, і С. Крашена, ідеї яких лягли в основу популярних сучасних методик вивчення іноземних мов (розуміння – досягнення – перед відтворенням // *comprehension – before – production*), аудіювання стало активним видом мовленнєвої діяльності.

Процес формування умінь аудіювання передбачає такі три програми:

1. Аудіювання під час введення нового матеріалу, коли особливо інтенсивно формуються звукові образи нових мовних елементів. У цій програмі значна увага приділяється не тільки розумінню почутого, а й усвідомленому сприйманню фонетико-акустичних особливостей цих мовних одиниць.

2. Аудіювання як елемент діалогічного мовлення. Ця програма є попутною у плані формування умінь говоріння і фактично обумовлена необхідністю: без аудіювання не буває спілкування.

3. Аудіювання як спеціальний різновид іншомовних вправ, тобто як спеціальна програма. Йдеться про слухання мовлення викладача або диктора, яке включає як діалоги різних осіб, так і монологічні єдності (розповіді, читання оповідань тощо).

В основі акту аудіювання лежить навчально-мовленнєва ситуація. Предметом її є зміст аудіюваного тексту, а комунікативне завдання виражає мету слухання. Це вузлові компоненти, які визначають спілкування. Аудіюванню, як і будь-якому іншому мовленнєвому актові, передує усвідомлення і прийняття потреби у ньому.[1, с. 96]

Таким чином, використовуючи метод аудіювання, викладач не тільки вчить студентів сприймати мовлення на слух, а й розвиває мовлення студентів.

Четвертий метод – метод рольової гри. Рольова гра є активним методом навчання, засобом розвитку комунікативних здібностей студента. Рольова гра пов'язана з інтересами студентів, є засобом емоційної зацікавленості, мотивації навчальної діяльності. Рольова гра виступає активним способом навчання практичного володіння іноземною мовою. Рольова гра допомагає подолати мовні бар'єри студентів, значно підвищує обсяг їх мовленнєвої практики. Це навчання в дії. Особливо

метод ролівої гри допомагає під час вивчення нових лексичних тем. Так, наприклад, можна використовувати роліву гру «На співбесіді», де студенти беруть на себе роль роботодавця та працівника.

Як показує досвід, немає одного ідеального методу. На практиці, в процесі викладання англійської мови як іноземної об'єднуються і використовуються більшість методів. Нове бачення освіти має на меті створення мотиваційного середовища для студентів у процесі вивчення англійської мови. Тому, на сьогоднішній день, викладачам потрібно постійно вдосконалювати власні знання про методи навчання, впроваджувати у власну викладацьку практику інноваційні освітні концепції та йти в ногу з часом. Саме використання інноваційних технологій навчання іноземних мов дає змогу створити на занятті природне середовище, допомагає розбудити творче начало студентів, розвиває їхнє мислення і формує у них вміння, необхідні для сучасного суспільства. При цьому змінюється парадигма навчання, більше уваги приділяється формуванню навичок та вмінь самостійно здобувати знання в умовах дослідницької діяльності. Застосування інноваційних технологій у навчанні посилює зв'язок між предметами, що сприяє створенню нових інтегрованих курсів навчання і налагодженню зв'язків міждержавними стандартами освіти.

Література:

1. Присяжна О.Д., Прадівляний М. Г. Аудіювання як активний вид мовленнєвої діяльності викладання української мови як іноземної (досвід викладачів Вінницького національного технічного університету) *Актуальні питання організації навчання іноземних студентів у європейському освітньому просторі : міжнародна науково-методична конференція, 13-16 травня 2014 р.* Тернопіль, Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2014. С. 94-101.

2. *Сучасні підходи до навчання іноземної мови, шляхи інтеграції школи та ВНЗ. Матеріали II міжнародної конференції.* Харків, 2011. <http://interconf.fl.kpi.ua/uk/node/1208>